

Häggarpgrötan är en av de jättegrötor som är ursvarvad i ett lodrätt berg. Artikelförfattaren har tagit plats vid jättegrötan och man får därmed en vink om hur stor grötan är.

Alldeles intill Blåviksvägen och inte så långt från Lindsundet finns denna tydliga jättegröta. Den är belägen bara 20 meter från vägen till Blåvik.

Jättegrötor – spår av istiden

Jättegrötsafari en utmärkt aktivitet i coronatider

BLÅVIK (LT)

I skogarna kring Blåvik finns det många spår av istiden, inte minst ett flertal jättegrötor. Att besöka dessa jättegrötor kan ju vara en lämplig fritidsaktivitet, det passar ju bra i coronatider dessutom. Flera av jättegrötorna är mycket enkla att besöka, medan andra är besvärligare att ta sig till. Men en härlig naturupplevelse kan utlovas!

Det kom ett e-mail till Föreningen Krafttaget, avsändare var Per Vätz från Vadstena men som är fritidsboende inte långt från Hälgebo och Flanholt i Blåvikstrakten.

E-målet innehöll ett dokument skrivet av Per och det handlade om de jättegrötor som finns i skogarna vid Blåvik. Per tänkte att Krafttaget kanske kunde vara intresserade av detta. Där hade han ju helt rätt, men här fanns ju något som också borde intressera Länstidningens läsare.

Det finns sex kända jättegrötor i Blåviksskogen (söder om vägen mot Malexander) samt en jättegröta mellan Arrebo såg och Rödsjön.

Jättegrötorna bildades vid istiderna, kanske vid den senaste istiden för ungefär 12 000 år sedan. En älv som forsade fram under den tjocka isen förde

med sig stora mängder morän och när den passerade något hinder uppstod en virvel i vatten. Grus och sten som följde med vattenströmmen under långa tider bearbetade berggrunden och efterhand bildades en allt vidare och djupare urholkning som så småningom blev till en så kallad jättegröta.

I äldre tider ansåg man att jättegrötor hade samband med jättar på samma sätt som de stora flyttblocken i terrängen, som kallades "jättekast". Man trodde att jättar brukade laga sin mat i urholkningarna.

Att ha som mål att besöka de sju jättegrötorna som här beskrivs kan ju vara en mycket trevlig utmaning men också en bra sysselsättning under coronapandemin. Jättegrötorna är belägna mellan Sätterbo och Bösebo (två stycken), Lindsundet, Rödsjön, Stensjön och Häggarp. Samtliga är skyltade och har vägvisning i de fall det är en bit att gå. Dessutom finns det en jättegröta på Flanhults ägor intill berget Gökakullen.

Jättegrötorna mellan Sätterbo och Bösebo

Ungefär 400 meter nordost om Sätterbo vid sjön Hallängen ligger det två jättegrötor helt nära varandra. Vid vägförgreningen Malexander/Blåvik (det så kallade blåvikakorset) svänger man mot Blåvik, därifrån är det 1,5 kilometer till sjön Hallängen. Sväng till vänster in mot Sätterbo strax innan sjön

och den skarpa vägkröken. Åk längs med den norra sidan av sjön och förbi en del stugor. Efter 850 meter pekar en skylt med texten "jättegröta" in mot skogen. Blå färg på stolpar visar vägen. Det är ungefär 550 meter till jättegrötorna, men efter 150 meter passeras dessutom nedslagsplatsen för ett Lansensflygplan. Det störtade på platsen den 27 februari 1959 och en informationstavla finns uppsatt intill gropen som bildades då planet störtade.

Jättegrötorna ligger helt nära varandra, skylten sitter vid den andra grötan. Den har en vertikal urholkning, är cirka 80 centimeter djup och ungefär lika bred. Normalt är båda jättegrötorna fyllda med vatten.

Jättegrötan vid Stensjön

Om man vid den asfalterade Blåviksvägen svänger vid samma ställe som till Sätterbo men i stället väljer vägen som går söder ut, det vill säga förbi västra stranden av sjön Hallängen, så kommer man efter ungefär 2,6 kilometer till en jättegröta som ligger alldeles vid vägen.

En skylt som står på höger sida av vägen pekar mot jättegrötan som finns på den västra sidan. Jättegrötan är av typen halvcylindrisk lodrät ursvarvning i bergväggen. Den är cirka 240 centimeter djup och vidden är cirka 220 centimeter.

Jättegrötan vid Lindsundet

Cirka 350 meter norr om Lindsundet och alldeles intill

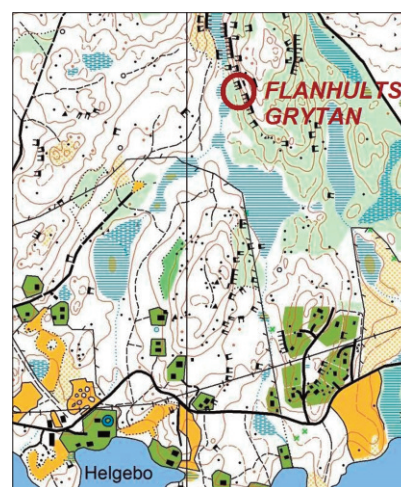
Blåviksvägen samt avtagsvägen till Hässelbäcken finns ännu en jättegröta, en skylt vid vägen pekar mot den. Den är belägen bara 20 meter från Blåviksvägen, urholkningen i berget skymtar från vägen. Från Blåvikakorset fram till jättegrötan är det 3,5 kilometer. Jättegrötan är av den lite ovanligare typen, den går horisontellt in i berget. Djupet är 55 centimeter och bredden 80 centimeter.

Jättegrötan vid Häggarp

Om man åker mot Blåvik men låter bli att svänga av mot kyrkbyn utan i stället fortsätter mot färjeläget till Torpön – eller närmare bestämt fortsätter 730 meter från vägförgreningen – då kan man se en liten anspråkslös träskylt på vänster sida om vägen. Det står "Häggarpgrötan 150 meter" men man måste i princip stanna bilen för att se vad det står på skylten.

Strax innan skylten går det in en skogsväg där det finns plats att parkera bilen, sen får man ta en promenad över hygget. En bäck måste passeras också men det finns en plankan utlagd, men det gäller att hålla tungan rätt i munnen... En lite längre väg till jättegrötan är att välja en stig som utgår från vägen in till Häggarp.

Jättegrötan har en halvcylindrisk ursvarvning i bergväggen. Den är tre meter djup och vidden är cirka 1,5 meter. Informationstavla finns vid jättegrötan.

Jättegrötan på den västra sidan av Gökakullen är inte helt enkel att hitta då vägvisning saknas. Jättegrötan finns vid ringen på denna karta.

Jättegrötan vid Gökakullen, Flanhult

Att beskriva platsen för denna jättegröta är inte lätt. Det finns varken informationsskylt eller vägvisning till den, men den är väl värd ett besök och det kan ju va en trevlig utmaning att försöka hitta den. Innan färjeläget mot Torpön svänger man till vänster (öster ut) mot Helgebo. Åk drygt 500 meter och sväng till vänster in på en mindre skogsväg. Skogsvägen hör till Helgebo och är ingen allmän väg, även om ingen förbudsskylt finns, så ta det lugnt och visa hänsyn. Efter drygt 200 meter, sväng till höger. Åk cirka 430 meter, det vill säga tills vägen tar slut. Ett hygge finns rakt fram, gå ut på detta ett stycke och vik av

till höger för att komma över kärrmarken. Det höga berget Gökakullen finns på andra sidan den kärraktiga marken. Jättegrötan finns invid en 3,5 meter hög bergsbrant, den har en halvcylindrisk ursvarvning i bergväggen och intill den hänger snitsel med texten "naturvård". En stor ek växer i granskogen helt nära Jättegrötan. Djupet på jättegrötan är två och en halv meter och vidden cirka 110 centimeter.

Jättegrötan vid Rödsjön

Det finns ytterligare en jättegröta värd att ta upp här, även om man inte kan säga att den ligger i Blåviksskogen. Helt nära vägen och knappt 400 meter nordväst om torpet Rödsjön ligger en ellipsformad jättegröta, 85 centimeter djup.

Från Boxholm åker man mot Malexander för att efter cirka sex kilometer svänga av mot Ulrika. Efter drygt två kilometer är det en skylt mot Spakarp, och där svänger man. Efter en knapp kilometer dyker en skylt upp som pekar mot jättegrötan.

Text och bild:
KLAS JOHANSSON